

Irak erövringarna under Abu Bakr

Innehåll

- De islamiska arméernas avmarsch mot Irak
- Slaget vid Dhat al-Salasil
- Slaget vid al-Walaja
- Erövringen av al-Ullays, Amghishiya och al-Hira
- Erövringen av al-Anbar och 'Ayn al-Tamar
- Erövringen av Dumat al-Jandal
- Slaget vid al-Furad

Irakerövringarna under Abu Bakr al-Siddiq må Allah vara nöjd med honom var det första steget efter riddakrigens slut. När han hade återställt stabiliteten i Arabiska halvön och Jemen, som det varit under Profetens tid, kunde han ägna sig åt erövringarna. Många befälhavare spelade en framträdande roll, främst **Säf Allah al-Maslul**, Khalid ibn al-Walid.

De islamiska arméernas avmarsch mot Irak

Abu Bakr utrustade två arméer och skickade dem till Irak:

1. Khalid ibn al-Walids armé

Han befann sig i al-Yamama, och efter sin seger där beordrade Abu Bakr honom att invadera Irak från dess sydvästra del. Han befallde honom att:

- kalla folket till islam
- om de vägrade, ta jizya
- om de vägrade även detta, strida mot dem

Han befallde honom också att samla muslimer längs vägen, att inte tvinga någon att ansluta sig och att inte ta med någon som avfallit, även om han återvänt till islam.

Khalid marscherade mot Irak i **Muharram**, och enligt vissa i **Rajab år 12 e.H.** Abu Bakr skickade sedan flera trupper och förstärkningar till honom.

2. Den andra armén: ‘Iyad ibn Ghanm

Han befann sig mellan al-Hijaz och Basra. Abu Bakr skrev till honom att gå in i Irak från dess nordöstra del, börja vid **al-Musaykh** vid gränsen till al-Sham och marschera tills han mötte Khalid.

Abu Bakr skrev till båda: **”Den som av er når al-Hira först är dess befälhavare.”**

al-Hira var Iraks hjärta, nära persernas huvudstad al-Mada’in, och strategiskt viktig för de muslimska styrkorna i al-Sham.

al-Muthanna ibn Haritha

Han hade redan börjat strida i Irak och uppmuntrat Abu Bakr att bekämpa perserna. Han bad om förstärkningar, och Abu Bakr skickade Khalid till honom efter riddakrigens slut, med **2000 soldater**. Khalid samlade sedan **8000** från stammarna, så att armén blev **12 000** man, samlade i **al-Ubulla**.

Khalid skrev till **Hurmuz**, härskaren i al-Ubulla:

”Aslima taslam, eller acceptera skydd och jizya. Annars klandra inte någon annan än dig själv. Jag har kommit med ett folk som älskar döden som ni älskar livet.”

Innan striden delade Khalid armén i tre delar:

- förtruppen under al-Muthanna
- en styrka under ‘Adi ibn Hatim al-Ta’i
- Khalid själv följde efter dem i **al-Hudayr**

Slaget vid Dhat al-Salasil

Hurmuz fick veta att muslimerna samlats i al-Hudayr och skyndade dit. Khalid gick till **Kazima**, men Hurmuz hann före och slog läger vid vattnet.

Khalid sade till sina soldater:

”Lasta av era packningar och kämpa om vattnet. Vattnet kommer att tillhöra den mest uthålliga och ädlaste armén.”

Muslimerna marscherade mot perserna. Allah sände regn över dem så att de kunde dricka. Hurmuz utmanade Khalid till envig men planerade att förråda honom. **al-Qa‘qa‘ ibn ‘Amr** och andra ryttare skyndade till Khalids hjälp. Muslimerna anföll och besegrade perserna.

Perserna hade kedjat fast sig i varandra för att inte fly, därför kallades slaget **Dhat al-Salasil** ("Kedjornas slag"). Muslimerna tog **1000 kameler** som byte. Khalid skickade sedan trupper till områden nära al-Hira och tog mycket byte. Han skadade inte bönderna som inte stridit, i enlighet med Abu Bakrs order.

Slaget vid al-Walaja

Efter Hurmuz nederlag skickade Kisra en armé under **Qarin**, men Qarin väntade inte på förstärkningar och underskattade muslimerna — och led ett nytt nederlag. De flyende soldaterna mötte Qarin i **al-Madhar**. Khalid marscherade dit. Qarin utmanade Khalid, men **Ma‘qil ibn al-A‘mash** hann före och dödade honom. Muslimerna dödade de andra persiska befälhavarna och **30 000** perser dödades. Resten flydde till båtarna.

När Kisra hörde om nederlaget skickade han två nya arméer till **al-Walaja**, för att omringa muslimerna. Khalid delade sin armé och lade ett bakhåll: en styrka framifrån, en bakifrån och en från sidorna. Perserna föll i fällan och led ett förkrossande nederlag. De som flydde dog av törst i öknen.

Erövringen av al-Ullays, Amghishiya och al-Hira

Efter persernas nederlag anslöt sig några kristna araber till dem. De samlades för att strida mot muslimerna, men Allah gav seger till sina soldater och Khalid vann slaget vid **al-Ullays**.

Han marscherade sedan till **Amghishiya**, vars invånare flydde. Muslimerna tog mycket byte. Khalid skickade en femtedel till Abu Bakr, som sade:

”Kvinnor är oförmögna att föda en man som Khalid.”

Sedan kom turen till **al-Hira**. Dess ledare hade stängt av Euftrat och stoppat båtarna. Khalid lyckades ta sig över och dödade **Ibn Marzban**, ledaren i al-Hira. Invånarna befäste sig i sina palats.

Khalid belägrade:

- det Vita Palatset
- al-‘Adasiyyin-palatset

al-Muthanna belägrade **Ibn Buqayla-palatset**.

Khalid befallde sina befäl att kalla invånarna till islam. De valde strid, och muslimerna anföll. Därefter bad palatsens ägare om fred och gav gåvor, som Khalid accepterade som jizya och skickade till Medina.

Erövringen av al-Anbar och ‘Ayn al-Tamar

Khalid lämnade **al-Qa‘qa‘ ibn ‘Amr** i al-Hira och gick till **al-Anbar** för att hjälpa ‘Iyad ibn Ghanm. Invånarna hade grävt vallgravar. Muslimerna belägrade dem, och Khalid befallde att sikta pilar mot deras ögon — **1000 ögon** träffades i första salvan, därför kallades slaget **Dhat al-Oyun** ("Ögonens slag").

Khalid slaktade svaga kameler och kastade dem i vallgraven för att fylla den. Muslimerna korsade den. Ledaren **Shiraz** bad om fred och fick lämna staden med några soldater.

Efter al-Anbar gick Khalid till **‘Ayn al-Tamar**, där araber samlats under **‘Aqqa ibn Abi ‘Aqqa**, i allians med perserna under **Mahran**. Khalid besegrade ‘Aqqa och tog honom till fånga. Mahran flydde. Invånarna kapitulerade och Khalid avrättade ‘Aqqa.

Erövringen av Dumat al-Jandal

Khalid lämnade **Owaym ibn al-Kahil al-Aslami** i ‘Ayn al-Tamar och marscherade till **Dumat al-Jandal**. Den styrdes av två ledare: **al-Judi ibn**

Rabi'a och **Ukaydir ibn 'Abd al-Malik**, som hade hamnat i konflikt. Ukaydir lämnade sitt folk, men **'Asim ibn 'Amr** hann ifatt honom och tog honom till fånga. Khalid beordrade att han skulle avrättas.

Khalid lade Dumat al-Jandal i en kniptångsmanöver: han själv från ena sidan och 'Iyad ibn Ghanm från den andra. Muslimerna besegrade armén, och invånarna befäste sig i fortet. Khalid bröt porten, stormade in och dödade många.

När Khalid var ensam i Dumat al-Jandal såg persernas ledare i al-Anbar en chans att anfalla och återta staden, men muslimerna besegrade dem också.

Slaget vid al-Furad

När Khalid säkrat Irak marscherade han till **al-Furad**, vid gränsen mellan al-Sham, Irak och Arabiska halvön, för att säkra sin flank. Romarna blev arga och allierade sig med perserna och arabiska stammar som **Taghlib**, **Iyad** och **al-Nimr**. De samlades mot muslimerna i **Dhu al-Qa'da år 12 e.H.**

När de nådde Euftrat sade de:

"Antingen korsar ni till oss eller så korsar vi till er."

Khalid svarade:

"Korsa ni till oss."

De sade:

"Flytta er så att vi kan korsa."

Khalid sade:

"Nej, men korsa nedströms."

Perserna korsade floden och striden började. Det blev en hård kamp, men

muslimerna segrade och dödade tiotusentals perser. Slaget vid al-Furad var Khalids sista slag i Irak — persernas makt bröts helt.

Källor

- Ibn al-Athir: *Usd al-Ghaba fi Ma'rifat al-Sahaba*
- al-'Asqalani: *al-Isaba fi Tamyiz al-Sahaba*
- al-Tabari: *Tarikh al-Tabari*, del 3
- Qissat al-Islam: